

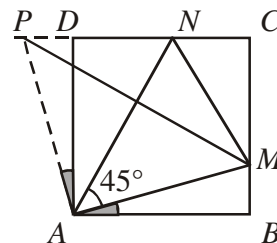
7. КЛАС

7.1. В 9 часа от пристанище A към пристанище B , срещу течението на река, което има скорост 3 км/ч, тръгнала моторна лодка. Два часа и двадесет минути след тръгването двигателят на лодката спрял поради повреда и на екипажа били необходими 1 час и 20 минути, за да приведе отново лодката в движение. След повредата двигателят загубил част от мощността си и собствената скорост на лодката се намалила с 25%. Лодката пристигнала в B 2 часа и 48 минути след възобновяване на движението. Да се намери собствената скорост на лодката в спокойна вода преди повредата и разстоянието между A и B , ако разстоянието изминато преди повредата е със 7 км повече от разстоянието, изминато след отстраняването на повредата.

Решение. Нека собствената скорост на лодката преди повредата е x км/ч. Тогава скоростта и срещу течението е $x - 3$ км/ч. Изминатото до повредата разстояние е $\frac{7}{3}(x - 3)$ км. (2 т.). След повредата собствената скорост на лодката вече е $\frac{3}{4}x$ км/ч, скоростта срещу течението е $\frac{3}{4}x - 3$ км/ч, а изминатото разстояние е $\frac{14}{5}\left(\frac{3}{4}x - 3\right)$ км. (2 т.) Така получаваме уравнението $\frac{7}{3}(x - 3) - 7 = \frac{14}{5}\left(\frac{3}{4}x - 3\right)$ (1 т.), чието решение е $x = 24$ км/ч (1 т.). До повредата лодката изминала $\frac{7}{3} \cdot 21 = 49$ км (1 т.), а след отстраняването ѝ $\frac{14}{5}\left(\frac{3}{4} \cdot 24 - 3\right) = 42$ км (1 т.), но докато се отстранява повредата течението връща лодката 4 км назад (1 т.). Следователно разстоянието от A до B е $49 + 42 - 4 = 87$ км (1 т.).

7.2. Даден е квадрат $ABCD$ със страна a . Точките M и N лежат съответно върху страните BC и CD и са такива, че $\sphericalangle MAN = 45^\circ$. Да се намери периметърът на триъгълника MNC .

Решение. Нека $AP \perp AM$ ($P \in CD$) (2 т.). Понеже $\sphericalangle BAD = \sphericalangle MAP$, то $\sphericalangle BAM = 90^\circ - \sphericalangle MAD = \sphericalangle MAN$ (2 т.). Освен това $AB = AD$ и $\sphericalangle ABM = \sphericalangle ADP$. Следователно $\triangle ABM \cong \triangle ADP$ (2 т.), откъдето следва, че $AM = AP$ и $BM = DP$ (1 т.). От $\sphericalangle PAN = 90^\circ - \sphericalangle MAN = 45^\circ$ намираме, че AN е ъглополовяща в равнобедрения триъгълник AMP , откъдето получаваме, че AN е симетрала на MP . (1 т.) Следователно $PN = MN$. От $PN = PD + DN = BM + DN$ намираме $MN = BM + DN$. За периметъра на триъгълника MNC получаваме $P_{MNC} = MC + CN + NM = MC + CN + DN + BM = BC + CD = 2a$, или $P_{MNC} = 2a$. (2 т.)

7.3. Да се намери най-малкото естествено число k за което уравнението

$$x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_k^2 = 2007$$

има решение в множеството на естествените числа.

Решение. Очевидно $k > 1$, защото числото 2007 не е точен квадрат. **(1 т.)** Ако $k = 2$ от $x_1^2 + x_2^2 = 2007$ следва, че едното от числата x_1 и x_2 е четно, а другото е нечетно. Но квадратите на четните числа се делят на 4, а квадратите на нечетните числа дават остатък 1 при деление с 4. Понеже при деление с 4 числото 2007 дава остатък 3, виждаме, че k не е 2. **(2 т.)** Нека $k = 3$. Тогава или трите числа са нечетни, или едното е нечетно, а другите две – четни. Ако е налице първият случай, то всеки от квадратите на тези числа дава остатък 1 при деление с 8 и сборът на тези остатъци е 3, а числото 2007 дава остатък 7 при деление с 8. **(2т.)** Ако е налице вторият случай както при $k = 2$ ще имаме в ляво остатък 1 при деление с 4, а вдясно – съответно остатък 3 при деление с 4. **(2 т.)** Нека $k = 4$. Понеже $2007 = 9 \cdot 223$, достатъчно е да представим числото 223 като сбор от квадратите на четири естествени числа. **(1 т.)** Имаме $223 = 11^2 + 10^2 + 1^2 + 1^2$ **(1т.)**, откъдето $2007 = 33^2 + 30^2 + 3^2 + 3^2$, (Може и $2007 = 42^2 + 13^2 + 7^2 + 5^2$). **(1 т.)** Търсеното най-малко естествено число е $k = 4$.

7.4. Множеството E се състои от 37 двуцифрени числа, нито едно от които не се дели на 10. Да се докаже, че в E могат да се намерят 5 числа такива, че за всеки две от тях цифрите на десетиците са различни и цифрите на единиците са различни.

Решение. Разделяме числата от множеството E на 9 групи, като във всяка група поставяме числата с една и съща цифра на десетиците. Според принципа на Дирихле в някоя от тези групи ще имаме поне 5 елемента (В противен случай числата ще са най-много $4 \cdot 9 = 36$). Следователно в множеството E има поне 5 числа с една и съща цифра на десетиците – да кажем a . **(2 т.)** Разглеждаме елементите на E , на които цифрата на десетиците е различна от a . Това подмножество съдържа поне $37 - 9 = 28$ елемента. Отново прилагаме принципа на Дирихле. Ще има поне 4 елемента с една и съща цифра на десетиците. (В противен случай разглежданите числа ще са най-много $8 \cdot 3 = 24$, те са поне 28). **(1 т.)** По такъв начин си осигуряваме поне 4 числа от E с цифра на десетиците b , различна от a . Разглеждаме сега подмножеството на E , което се състои от числа с цифри на десетиците, различни от a и b . В това множество има поне $28 - 9 = 19$ числа. Както до сега можем да твърдим, че в него има поне 3 числа с еднакви цифри на десетиците ($2 \cdot 7 = 14 < 19$). **(1 т.)** И нека тази цифра е c , различна от a и b . Остават поне $19 - 9 = 10$ числа. Ясно е, че ще можем да посочим поне две числа с цифра на десетиците d **(1 т.)** и понеже остава поне $10 - 9 = 1$ число, което ще има цифра на десетиците e , различна от вече разглежданите **(1 т.)**. Сега се връщаме назад. Взимаме това последно число с цифра на десетиците e . От двете числа с цифра на десетиците d взимаме това, което има цифра на единиците, различна от цифрата на единиците на вече избраното число и така продължаваме нагоре. **(4 т.)**